

نام و نام خانوادگی: .....
 مقطع و رشته: دهم انسانی
 نام پدر: .....
 شماره داوطلب: .....
 تعداد صفحه سؤال: ۲ صفحه

جمهوری اسلامی ایران
 اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
 اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
 دبیرستان غیردولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
 آزمون پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام درس: علوم و فنون ادبی (الف)
 نام دبیر: مهربان جلالی
 تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۹
 ساعت امتحان: ۱۰:۰۰ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

محل مهر و امضاء مدیر		نمره به عدد: نمره به حروف:	
		نمره تجدید نظر به عدد:	نمره به حروف:
		نام دبیر:	تاریخ و امضاء:
چ	سؤالات	ع	
۰/۷۵	متن را تعریف کنید؟	۱	
۲	شناسایی و استخراج نکات زبانی و ادبی را کامل توضیح دهید؟	۲	
۱/۵	در بیت های زیر نمونه واج آرای و آرایه تکرار(واژه آرای) را بیابید؟ الف) سرو را بین بر سماع بلبان صبح خیز ب) گو بهار دل و جان باش و خزان باش، ارنه ج) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است د) عمر ما را مهلت امروز و فردای تو نیست و) سر ارادت ما و آستان حضرت دوست ه) هر کجا دردی است درمانیش هست همچو سرمستان به بستان پای کوب و دست زن ای بسا باغ و بهاران که خزان من و توست باد خنک از جانب خوارزم وزان است من که یک امروز مهمان توام فردا چرا؟ که هر چه بر سر ما می رود ارادت اوست درد عشق است آنکه درمانیش نیست	۳	
۰/۵	درباره وزن در شعر توضیح دهید؟	۴	
۱	سه کتاب مهم نثر در دوره (قرن سوم تا پنجم) را نام ببرید؟ و هر کدام را کامل توضیح دهید؟	۵	
۱	آرایه سجع را در بیت ها و عبارت های زیر مشخص کنید؟ و نوع آن را بنویسید؟ الف) همه کس را عقل خود به کمال نماید و فرزند خود به جمال. ب) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع. ج) توانگری به هنر است نه به مال ، بزرگی به عقل است نه به سال . د) بزرگان گفته اند : دولت، نه به کوشیدن است ، چاره کم جوشیدن است.	۶	
۴	بیت های زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه کنید ، سپس نشانه هر هجا را بنویسید؟ الف) اگر پای در دامن آری چو کوه ب) نشاید که خوبان به صحرا روند ج) عجب نیست از گل که خندد به سروی د) تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی سرت زآسمان بگذرد در شکوه همه کس شناسند و هر جا روند که در این چمن پای در گل نشیند تا شب نرود صبح پدیدار نباشد	۷	
۱/۵	در بیت های زیر (کلمات قافیه) و (حروف قافیه) را مشخص کنید؟ الف) ای پادشه خوبان داد از غم تنهایی ب) نکو نام و صاحب دل و حق پرست ج) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد دل بی تو به جان آمد وقت است که بازایی خط عارضش خوش تر از خط دست یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد	۸	
صفحه ی ۱ از ۲			

۰/۵	در شعر قرن پنجم و ششم چه تحولاتی در شعر فارسی به وجود آمد؟	۹
۰/۲۵	نخستین کتابی که به نثر فنی نوشته شد چه نام دارد؟	۱۰
۰/۵	شاعران معروف سبک خراسانی را نام ببرید؟	۱۱
۰/۵	درباره (حروف الحاقی) و (روی) توضیح دهید؟	۱۲
۱	درباره نثر فارسی در سده های پنجم و ششم توضیح دهید؟	۱۳
۱	ویژگی های زبانی شعر سبک خراسانی را توضیح دهید؟ کامل بنویسید؟	۱۴
۱	آرایه موازنه و ترصیع را در بیت های زیر مشخص کنید؟ الف) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد ب) هم عقل دویده در رکابت هم شرع خزیده در پناهت ج) جفا پل بود بر عاشق شکستی وفا گل بود بر دشمن فشاندی د) نظر تا کنی عرض نقل است و می نفس تا کنی حرف چنگ است و نی	۱۵
۳	جناس و نوع آن را در بیت های زیر مشخص کنید؟ الف) پدر با پسر یکدگر را کنار گرفتند کرده غم از دل کنار ب) نوح تویی روح تویی فاتح و مفتوح تویی سینه مشروح تویی بر در اسرار مرا ج) مکن تا توانی دل خلق ریش وگر می کنی ، می کنی بیخ خویش د) گر مر او را این نظر بودی مدام چون ندیدی زیر مشتی خاک ، دام ه) دل من هست از این بازار بیزار قسم خواهی به دادار و به دیدار ی) برادر که در بند خویش است ، نه برادر ، نه خویش است	۱۶
صفحه ی ۲ از ۲		

جمع بارم : ۲۰ نمره

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران
اداره ی آموزش و پرورش شهر تهران منطقه ۴ تهران
دبیرستان غیر دولتی دخترانه سرای دانش واحد رسالت
کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹

نام درس: علوم و فنون ادبی (دهم) الف)
نام دبیر: مهرنوش جلالی
تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۰۲/۲۹
ساعت امتحان: ۱۰:۰۰ صبح / عصر
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	هر چیزی که ذهن ما را به پویای در آورد متن است منظور از متن تنها نوشته روی کاغذ نیست بلکه صدایی که می شنویم بویی که حس میکنیم و چیزی که لمس می کنیم	
۲	وجود واژگان کهن کمی واژگان غیر فارسی ترکیب سازی سادگی و کوتاهی جمله ها	
۳	الف) واج آرای ب) واج آرای ج) واج آرای د) تکرار و) واج آرای تکرار ه) تکرار	
۴	وزن در شعر جنبه تزینتی ندارد و جزو طبیعت اوست وزن از مهم ترین ارکان شعر است	
۵	شاهنامه ابومنصوری تفسیر طبری تاریخ بلعمی	
۶	سجع متوازی سجع متوازن سجع مطرف	
۷	الف) اگر پای در دا من آ ری چ کوه ب) ن شاید که خو با به صح را ر وند ج) ع جب نیست از گل که خن دد به سر وی د) تا رنج ت ح مل ن ک نی گنج ن بی نی	
۸	تنهایی باز آیی حق پرست خط دست حزین همین	
۹	کلیله و دمنه	
۱۰	فردوسی رودکی خاقانی	
۱۱	آخرین حرف اصلی روی است و حروفی که جز اصلی کلمه نیست الحاقی	
۱۲	بررسی توسط دبیر	
۱۳	بررسی توسط دبیر	
۱۴	موازنه موازنه ترصیع موازنه	
۱۵	تام اشتقاق حرکتی	
۱۶	افزایشی اختلافی تام	
جمع بارم : ۲۰ نمره		نام و نام خانوادگی مصحح : مهرنوش جلالی
		امضاء: